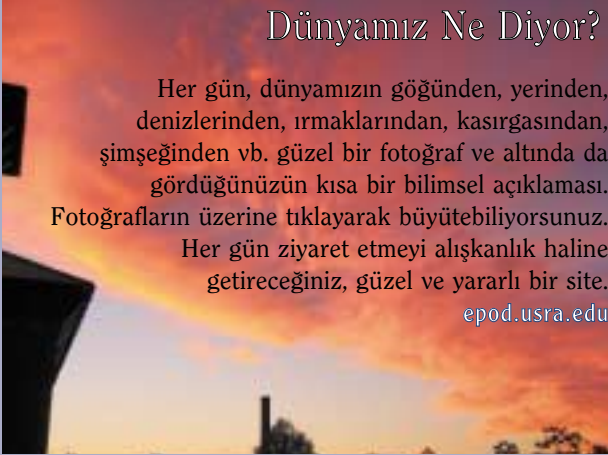

Dünyamız Ne Diyor?

Her gün, dünyamızın göğünden, yerinden, denizlerinden, ırmaklarından, kasırgasından, şimşeğinden vb. güzel bir fotoğraf ve altında da gördüğünüzün kısa bir bilimsel açıklaması. Fotoğrafların üzerine tıklayarak büyütebiliyorsunuz. Her gün ziyaret etmeyi alışkanlık haline getireceğiniz, güzel ve yararlı bir site. epod.usra.edu

Şifreniz Nasıl Çözüldü?

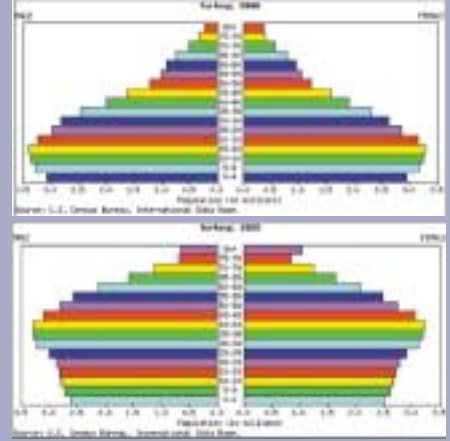
Canlıların kalıtım şifresinin çözülme serüveni yolunda alınan mesafe, hem kronolojisiyle, hem de DNA'nın nasıl bağlandığını, DNA dizilimlerinin nasıl analiz edildiğini ve DNA'yla ne gibi yapılar gerçekleştirilebildiğini gösteren çizim ve kısa filmlerle anlatılıyor. www.dnai.org

Kim Öle Kim Kala

2023 Yılında En Kalabalık Ülkeler

Ülke Sırası	Nüfus
1 Çin	1,440,518,717
2 Hindistan	1,336,365,631
3 ABD	344,148,378
4 Endonezya	295,472,570
5 Brezilya	215,454,796
6 Pakistan	207,965,136
7 Nijerya	199,390,305
8 Bangladeş	198,634,586
9 Rusya	137,220,169
10 Meksika	128,038,603
11 Japonya	121,367,770
12 Filipinler	115,793,955
13 Vietnam	102,703,100
14 Mısır	100,964,808
15 Kongo	99,604,987
16 Etiyopya	89,118,944
17 İran	84,266,724
18 Türkiye	81,256,558
19 Almanya	80,986,934
20 Tayland	72,749,076

Dünyamızın nüfusu 6 milyarı geçti. Bu demografya sitesinde bu nüfusun 2000 yılında 160'ın üzerinde ülkeye nasıl bölündüğünü, doğum ve ölüm oranlarını, çocuk ölümlerini, ortalama yaşam sürelerini ve nüfus bileşimlerini (yaş gruplarına göre, cinsiyete göre nüfusun yapısı) göreceksiniz ve 2025 yılına kadar bu değerlerin erişeceği noktaları yıl yıl izleyebileceksiniz.

www.census.gov/ipc/www/idbnew.html

Çiçeklere Derinden Bakmak

Kendilerini ya da resimlerini gördüğümüz çiçekler, göz alıcı renkleriyle, narin ya da görkemli biçimleriyle insanı büyütürler. Oysa, gördüğümüz, genel resmin çok küçük bir bölümü, çoğu kez yalnızca dış yapraklardan oluşuyor. Resmin bütünü, az bir fedakarlıkla seyretmek istiyorsanız başvurmanız gereken yer bu site. Michigan Üniversitesi emekli profesörlerinden Albert Richards tarafından çekilmiş çok sayıda röntgen görüntüleri, sizi çiçeklerin göremediğiniz gizemli iç dünyalarına taşıyor.

Bunun karşılığında katlandığımız fedakarlıksa, renkleri unutmak. Çünkü görüntülerin tümü siyah-beyaz. Ama bu, görüntüleri zihninizde renklendiremeyeceğiniz anlamına gelmiyor tabii...

www-personal.umich.edu/~agrxyr

Botanik Hazinesi

Aslında hazine, profesyonel botanikçiler için. Ancak, sitede dolaşmak, özellikle fotoğraf galerilerini yoklamak, biz amatörler için de keyif verici. New York Botanik Bahçesi tarafından

kurulmuş olan sitedeki görüntü stoku, bakmakla bitecek gibi değil. 85.000'den fazla fotoğraf ve çizimle bitkiler ve mantarlar tanıtılıyor. Açıklamalar, amatörler için teknik kaçabilir. Uzmanlar, aradıkları kitap ve makaleleri, bibliyografya köşesini tıklayarak veritabanında bulunan 39.000 kayıt arasından seçebilirler.

sciweb.nybg.org/science2

Saç Yolduran Sinema Fiziği

Gerçi Cüneyt abimiz asfalt yolda at koşturan Bizanslılarca kovalandığında filmde birşeylerin yanlış olduğunu az buçuk çıkartabiliyoruz; ama iş bol vurdulu kırdılı, süper efektlerle dolu Hollywood filmlerine gelince, herhalde damarlarımıza ırmaklar gibi boşalan adrenalinden olsa gerek, her şeyi sorgusuz sualsiz kabul ediveriyoruz. Ama iyi ki fizikçiler uyumuyor. İçlerinden birkaçı artık dayanamamış, vitrin camlarından balıklama atlamanın intiharla aynı şey olduğunu, lazer ışınlarının genellikle görünmediğini, çatışma

sahnelerinde birtürlü bitmeyen şarjörler için aslında bir araba dolusu cephane gerektiğini, klişe sahnelerde uçuruma yuvarlanan ya da devrilen arabaların, nükleer bomba gibi patlamak bir yana, aslında kolay kolay yanmayacağını, fizik kurallarıyla, formüllerle, eğlenceli bir dille anlatmayı misyon edinmiş. Temel fizikle, sinema fiziğinin uyumsuzluğunu genel birkaç örnekle dile getirdikten sonra, Matrix serisi, Pearl Harbor, Titanik, Örumcek Adam vb gibi filmlerdeki falsoları teker teker gözler önüne seriyorlar. Site, ne yazık ki İngilizce.

Ancak, hem İngilizce bilmeyen okurlarımızın da bu keyifli üslubu

kaçırmamaları, hem de fiziğin cinayetten korunmasına ufak bir katkıda bulunmak için, bu siteyi Türkçe'ye çevirip dergimizde yayımlamaya karar verdik.. intuitor.com/moviephysics

Gökteki Ateş

Kanada'da elektrik iletim şebekelerine zarar verdi, televizyon yayınlarında geçici aksamalara yol açtı ve iki Japon uydusunu bozdu. Ancak bu şiddetli patlamalar, seyrine doyum olmayan ışık gösterilerinin çok daha geniş kitlelerce izlenmesini de sağladı. Güneş rüzgarıyla gelen yüklü parçacıklar, Dünyamızın manyetik alan çizgileri üzerinde akarak, genellikle Kuzey kutbu ve yakınındaki enlemlerde gözlenen ve "kuzey ışıkları" (aurora borealis) denen renkli ışık gösterilerine yol açar. Ancak son patlamalardan birinin şiddeti, bu muhteşem gösterilerin Atina ve Teksas kadar güneyde de izlenmesine olanak verdi. NASA tarafından hazırlanan bu sitede (*) kuzey ışıklarının çeşitli tarihlerde çekilmiş olağanüstü görüntülerinin yanı sıra, Güneşimize borçlu olduğumuz daha "dünyevi" meteorolojik olaylarla ilgili görüntü ve açıklamalara da erişebilirsiniz. İkinci sitedeyse (**) son güneş patlamalarının yolaçtığı etkileri daha ayrıntılı bir biçimde izleyebilirsiniz.

science.nasa.gov/spaceweather/aurora/gallery_01oct03.html

** www.sec.noaa.gov

Güneş, geçtiğimiz Ekim ay sonundan beri beklenmedik şiddette güç gösterileriyle bilim gündemine oturdu. Şimdiye kadar görülenlerin en büyüğü olan Güneş lekelerinin, taç tabakasında yol açtığı madde püskürmeleri, milyarlarca ton kütlelerinde yüksek enerjili ve elektrik yüklü parçacığı Dünya üzerine gönderiyorlar. Gezegenimizin manyetik kalkanını delebilen parçacıklardan bazıları

Gökten Yağan Taşlar

Ne mutlu ki bunların çoğu, gökte oluşturdukları muhteşem ışıklı izlere karşın, bir kum taneciği ya da haydi olsun, birer mercimek büyüklüğünde. Üstelik, milyonda, ya da yüz bin yılda bir düşen dev boyutta olanlar hariç, bunların pek çoğunluğu yeryüzüne varamıyor bile. Bu göktaşlarının yağmur gibi yağdığı dönemlerse, Dünyamızın, Güneş çevresinde dolanan bazı kuyruklu yıldız artıklarının yörüngelerinden geçtiği dönemler. Periyodik olarak tekrarlanan bu göktaşı yağmurları, gökyüzündeki başlangıç noktalarının hangi takımyıldız bölgesinden geldiğine göre Leonidler (Aslan takım yıldızı), Perseidler (Kahraman) vb gibi isimlerle anılıyorlar. Sitede göktaşı yağmurlarıyla ilgili açıklamaların yanı sıra gerçekleşmiş yağmurların görüntüleri, sanatçılarca oluşturulmuş resimleri, kuyruklu yıldızlar ve yörüngeleri, Dünya'ya yaklaşma tarihleri gibi bilgilere erişebilirsiniz.

comets.amsmeteors.org